

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

BROJ 1

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE

HRVATSKE

(Čakovec, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin,
Varaždinske Toplice)

UREDNIČKI ODBOR

Stjepan Hajduk (odgovorni urednik), Dragutin Feletar
(urednik i grafička oprema), Željko Tomičić, Branko Šimek

MUZEJSKI VJESNIK izlazi povremeno, a svake godine
izdavač je drugi muzej.

Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo — oni se šalju na
adresu: Muzej grada Koprivnice, 43300 Koprivnica,

Trg Leandera Brozovića 1

NAKLADNIK OVOG BROJA

Muzej grada Koprivnice, Koprivnica, Trg Leandera Brozovića 1

ZA NAKLADNIKA

Fraňjo Horvatić

TISAK

»Podravka — Usluge«, OOUR Koprivnička tiskara, 1978.

Imajući dakako u vidu vrstu materijala koji se prezentira (većinom fotografije, dokumenti i tekstovi), a ponukani ne baš naj-sretnijim rješenjima velikog broja takvih postava, rasčlanjujući zidne plohe, odlučili smo se na sistem kazeta, visine 5 i 10 cm. Na taj način razbili smo zidnu plohu i dobili njenu plastičnost.

U cijeloj postavi ima samo tri postamenta, koji imaju dvostruku namjenu; na njima će biti izloženo trofejno oružje, a oni ujedno određuju smjer komuniciranja postavom. Najveći postament (dimenzije 7×2,5) izrađen je kao kontura Međimurja.

Idejni i izvedbeni projekt postave zajednički su napravili Željko Tomičić, direktor MMC i Vladimir Kalšan, kustos Odjela narodne revolucije MMC.

Marina ŠIMEK, Gradski muzej Varaždin

ARHEOLOŠKO ISKOPAVANJE NA KRČU

Već otprije je poznata suradnja radnika ciglane Cerje Tužno s Gradskim muzejom Varaždin, a do koje je došlo zahvaljujući nastojanjima Stjepana Vukovića, njegovim čestim obilascima arheološkog lokaliteta Krč u Cerju Tužnom i njegovoj želji da radnike ciglane na jednostavan način zainteresira za nalaze s kojima su se svakodnevno susretali.

Kao što je poznato, brežuljak Krč je veliko arheološko nalazište iz vremena eneolitika, a skoro je sasvim uništeno stalnom eksploatacijom gline za ciglanu. Zna se da je na samom brežuljku bilo smješteno veće eneolitsko naselje, a nastambe su bile tipa zemunica, odnosno poluzemunica. Nalazište je do sada samo sondažno ispitivano, što za ovu vrstu lokaliteta (veliko naselje s nastambama, radionicama, vatrištima, jamama) nije najbolji način. Tek bi sistematsko iskopavanje većih površina dalo pravu sliku i pojam horizontalne stratigrafije lokaliteta.

I ove godine je suradnja radnika ciglane i Gradskog muzeja Varaždin došla do punog izražaja. Radnici su naime obavijestili muzej o nalazima keramike koju je razgrnuo buldožer skidajući gornji sloj gline za potrebe ciglane. Također su uočili da je na mjestu nalaza glina crvena i pomiješana sa pepelom i garom. Radovi na tom dijelu gradilišta su odmah, na zahtjev samih radnika, bili obustavljeni. Od 12. VII do 3. VIII 1977, s prekidima zbog lošeg vremena, izvršeno je manje zaštitno iskopavanje u kojem su učestvovali radnici Gradskog muzeja Varaždin i članovi Društva prijatelja muzeja.

Prvobitna sonda bila je dimenzija 3×3 m, ali je naknadno produžena prema istoku, jer se pronalazejem tragova kolaca zemu-

nice mogao pratiti smjer pružanja nastambe. Tragovi kolaca, prilično mnogobrojni i vrlo dobro vidljivi, bili su uz rub zemunice (na mjestu njenih nekadašnjih zidova) raspoređeni pravilno, a mjestimično su po dva kolca bila paralelna, jedan uz drugi. Unutarnji prostor nastambe bio je u zapadnom dijelu pun rupa od kolaca, dok je u istočnom dijelu kuće pronađeno veće vatrište, promjera cca 70 cm. Vatrište se nalazilo na dubini od 60 cm od današnjeg nivoa tla. Površinski je dio nalazišta, naime, već bio razoren, jer su tu radnici i prije skidali humusni sloj i uzimali glinu. Naravno, ne zna se koliki je sloj zemlje već skinut, niti kako je lokalitet prije izgledao, jer su duboki i široki iskopi i velike hrpe nagurane zemlje izmijenili izgled nalazišta. I sada se konfiguracija lokaliteta iz dana u dan mijenja, pa je uz svako sondiranje na Krču vezan čitav niz problema.

Zapadni je kraj zemunice vjerojatno bio lagano zaobljen, polukružan, jer takvu sliku pružaju pronađeni tragovi kolaca. Istočni se kraj nastambe nije mogao sa sigurnošću ustanoviti. Zemunica je bila smještena na padini brežuljka, pa je dubina otkopa u sondi iznosila 15 cm na zapadnom dijelu do 70 cm od današnje površine tla na istočnom dijelu. Istražena dužina zemunice iznosi 7,30 m, a širina joj je bila oko 3,30 m.

Nalazi su prilično mnogobrojni; većim dijelom je to keramika, a prevladava ona grublje fature i lošije pečena. Pronađeni fragmenti su pripadali posudama debelih stijenki. Osim keramike pronađeno je i nešto kremenih artefakata, te kameni čep jedne sjekire. Obilaskom okolnog terena ustanovljeno je jedno vatrište promjera 80 cm na kojem je ležao fragment kamene sjekire. U profilu otkopa kojeg je stvorio buldožer bila je vidljiva jama širine 160 cm, a u jednoj manjoj pokusnoj sondi pronađena je, uz mnoge fragmente grube kućne keramike i jedna manja vrlo nezgrapna posuda sa jako izvučenim obodom. Izrađena je iz sive gline vrlo grube i nespretno, loše je pečena.

O nalazima će se moći nešto više reći tek kada se dovrši predstojeći posao: čišćenje, grupiranje, lijepljenje i eventualno restauriranje. Već je spomenuto da arheološki lokalitet Krč pripada vremenu eneolitika, na njemu su živjeli nosioci Lasinjske kulture koja se okvirno može datirati od 2350—1950. god. pr. n. e.